

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2010-02-26
Meddelad i Västerås

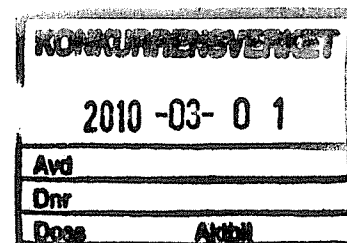
Mål nr
2127-10 E
Enhet 2

SÖKANDE

Grafiskt Center i Sverige AB, 556216-9309
Box 4034
203 11 Malmö

MOTPART

Västerås kommun, 212000-2080
Konsult och Service
Inköp
721 87 Västerås

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

Länsrätten i Västmanlands län har upphört och ej avgjorda mål har överförs till Förvaltningsrätten i Uppsala den 15 februari 2010. Länsrättens mål nr 2449-09 har därvid fått nytt målnummer, se ovan.

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller Grafiskt Center i Sverige AB:s ansökan och förordnar att Västerås kommuns upphandling av tryckeritjänster ”A” (dnr 2008/1988-KSS-061) ska göras om.

Länsrättens i Västmanlands län interimistiska beslut den 11 december 2009 upphör härmed att gälla.

Dok.Id 207

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1853 751 48 Uppsala	Kungsgatan 49	018-16 73 00 E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se	018-16 73 43	måndag – fredag 08:30-12:00 13:00-16:30

Vidare har Edita inte uppfyllt de skall-krav som är uppställda i upphandlingen avseende leveransvillkor, utan hänvisar till ALG 02. I förfrågningsunderlaget är angivet att leverans ska ske fritt anvisad plats inom Västerås enligt INCOTERMS 2000. INCOTERMS 2000 ingår inte i ALG 02. I ALG 02 anges hur leverans ska ske men detta är en helt annan leveransprocedur än enligt INCOTERMS 2000. Enligt ALG 02 ska lastpallar och liknande inte hämtas tillbaka utan kostnad.

Edita har även frångått förfrågningsunderlaget i sin offert 355436 då Edita, vilket enligt förfrågningsunderlaget är ett krav, inte bigar omslaget. Med hänsyn till vad som anförts är Editas anbud orent och ska förkastas.

Ytterligare ett fel i upphandlingen är att kommunen har krävt en viss produkt och inte gjort det möjligt att välja en motsvarande produkt. I nära samtliga uppdrag har kommunen valt ett visst papper med ett visst namn och anbudsgivaren får inte lämna offert på en motsvarande produkt, vilket strider mot LOU. Genom detta har kommunen diskriminerat anbudsgivare och satt den fria konkurrensen ur spel. Varje papper som tillverkas på ett pappersbruk kan ha upp emot 300 olika namn. Beroende på vilken leverantör man har avtal med kan man få olika pris på samma papper men med ett annat namn. Papperssorterna är oftast så lika att de är svåra att skilja åt.

Kommunen bestrider bifall till bolagets yrkanden och anför huvudsakligen följande. En omständighet som har utvärderats, precis som anges i förfrågningsunderlaget, är företagets leveranssäkerhet, vilken inbegriper produktionstiden. Utvärderingen har avsett Editas offerter, inte företagets redovisning av sitt arbetsflöde så som detta framställts i följebrevet till offerterna. Någon inre motstridighet inom anbudet föreligger således inte enligt kommunens bedömning.

Enligt 6 kap. 4 § LOU får de tekniska specifikationerna inte innehålla uppgifter om ursprung, tillverkning eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent, typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag gynnas eller missgynnas. Sådana uppgifter och hänvisningar får dock förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning ska följas av orden "eller likvärdigt".

Av bilaga 4 till LOU framgår bl.a. följande. "I lagen används följande beteckningar med de betydelser som här anges. 1. b) *teknisk specifikation*: i fråga om tjänste- eller varukontrakt, en specifikation i ett dokument med angivande av kraven på en produkts eller en tjänsts egenskaper, som kvalitetsnivåer, nivå på miljöprestanda, projektering för alla användningsområden (inklusive tillgänglighet för funktionshindrade) och bedömning av överensstämmelse, prestanda, produktens användningsområde, säkerhet eller mått, samt krav på produkten angående den beteckning under vilken den saluförs, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning, bruksanvisningar, produktionsprocesser och -metoder samt förfaranden vid bedömning av överensstämmelse."

Enligt 15 kap.16 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket. Den upphandlande myndigheten ska antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning. Kriterieviktningen eller prioritetsordningen ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Enligt 12 kap. 1 § andra stycket LOU ska myndigheten vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Editas anbud, vilket anförts av bolaget, innehåller motstridiga uppgifter och därför skulle ha förkastats av kommunen. I LOU saknas ett uttryckligt förbud mot motstridiga uppgifter i anbud. Däremot uppräknas i 1 kap. 9 § LOU ett antal principer som upphandlande myndigheter har att iaktta för att säkerställa den fria rörligheten av varor och tjänster, samt den fria etableringsrätten. Att en upphandlande myndighet väljer att anta ett anbud som innehåller motstridiga uppgifter avseende ett skalkrav torde regelmässigt innebära ett brott mot både likabehandlingsprincipen och principen om öppenhet. Enligt förvaltningsrättens bedömning föreligger emellertid inte något brott mot nämnda principer i ifrågavarande upphandling. Under rubriken ”Redovisning av arbetsflöde” i Editas dokument ”Sammanställning av bilagor och redovisning av arbetsflöde” presenteras Edita kortfattat som företag. Att Edita där uppger att produktionstiden efter godkännande av provtryck är en till fem arbetsdagar beroende på produktionens omfattning får, i kombination med de mer detaljerade offerter som Edita ingett och där leveranstiden också anges specifikt för varje av kommunen efterfrågad trycksak, ses som en allmän beskrivning av företagets leveranssäkerhet. Edita kan således inte anses ha lämnat motstridiga uppgifter, varför bolagets ansökan inte kan bifallas på denna grund.

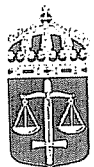
Leveransvillkor

På första sidan av förfrågningsunderlaget anges att ALG 02 gäller som allmänna bestämmelser. Vidare anges under punkten 5.6 Leveransvillkor i förfrågningsunderlaget att leverans ska ske fritt anvisad plats inom Västerås enligt INCOTERMS 2000, att kostnader för emballage ska ingå i priset och att lastpallar och dylikt ska återtas av leverantören utan kostnad. Under punkten 5.12 Allmänna bestämmelser i förfrågningsunderlaget anges att där ej annat avtalats gäller ALG 02. Edita har i sina sju ingivna offerter invid rubriken ”Allmänt” angett att ”[Edita] förbehåller [sig] rätten att korrigera priset i den mån ovanstående förutsättningar ändras. I övrigt

inte haft skäl att förkasta Editas anbud i kvalificeringsfasen eller att tilldela Edita lägre poäng vid anbudsutvärderingen pga. att Edita i sin offert inte angett att omslag bigas. Bolagets ansökan kan således inte bifallas på denna grund.

Papperskvalitet

I kommunens offertförfrågningar A1 – A5 anges invid rubriken ”Papper” följande papper: Multiart matt 150 g, Multiart Silk 115 g, 130 g, 200 g och 250 g samt Invercote Albato 300 g eller liknande (bestruken utsida, matt insida). Skrivelsen ”eller liknande” hänför sig endast till det sistnämnda pappret, Invercote Albato. Enligt 6 kap. 4 § LOU får de tekniska specifikationerna inte innehålla uppgifter om bl.a. typ om detta leder till att vissa företag gynnas eller missgynnas. Bolaget har därvid anfört att varje papper som tillverkas på ett pappersbruk kan ha upp emot 300 olika namn, att man kan få olika pris på samma papper men med ett annat namn beroende på vilken leverantör man har avtal med och att papperssorterna oftast är så lika att de är svåra att skilja åt. Kommunen har därvid genmält att kraven avser vissa papperskvaliteter som är bekanta för var och en inom tryckeribranschen och att kraven således inte avser papper av ett visst fabrikat eller papper som framtagits enligt någon snäv standard. Vad kommunen har anfört i denna del saknar emellertid betydelse, då förbudet inte endast avser t.ex. angivelse av specifika varumärken utan också specifikationer med angivande av kraven på en produkts egenskaper, vilket de angivna papperssorterna måste anses utgöra. Enligt LOU får sådana uppgifter och hänvisningar förekomma om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning ska i så fall följas av orden ”eller likvärdigt”. Förvaltningsrättens uppfattning är att papperssorterna svårigen kan beskrivas på annat sätt än genom angivna papperskvaliteter. Kommunen har emellertid endast i ett fall angett att annan, liknande papperssort också godtas. Mot denna bakgrund och då konsekvensen av att kommunen utelämnat skrivel-

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.